

ANJUŠA BELEHAR

Michal Ajvaz: *Pot na jug* (Sanje, 2024)

Utemeljitev komisije za Sovretovo nagrado 2025:



Roman češkega pisatelja Michala Ajvaza (1949) je kompleksna pripovedna kompozicija med sabo prepletenih metafikcijskih pripovednih svetov, ki jih v razvejene konstelacije zgodb, legend in mitov nagonsko tke globoka človekova potreba po zapolnjevanju bivanjske praznine in osmišljanju njegovega vsakdanjega početja, pri katerem fikcija postaja odnosnica in vodilo neobvladljivega kaosa resničnosti. Avtorjevo pripovedno izhodišče – počitniško kramljanje s češkim rojakom Martinom na plaži grškega otoka – se z bohotenjem vložnih pripovedi razvije v žanrski pluralizem, njegove sestavine se razpenjajo od detektivke, potopisa, znanstvene fantastike in avanturističnega romana do bajk in mitov, vsi ti pripovedni vzorci pa imajo skupni

imenovalec v prej omenjeni potrebi po zapolnjevanju nenasitne praznine. Tako filozofsko ozadje oplemeniti in poglobi potek izhodiščne kriminalne prigode (umor v gledališču), kjer bo iskanje morilca privedlo nazaj k začetku in izvoru – »pot na jug« pa se bo utemeljila kot vrnitev h koreninam in spoznanju, da je potovanje pomembnejše od cilja. Raznolikost zgodbenih svetov se zrcali tudi v jeziku, slovenski prevod dobro sledi dinamičnim menjavam pripovednih in jezikovnih situacij, prav tako v skladu z izvirnikom prenaša periode daljših večstavčnih povedi. Prevajalska kompetenca je zlasti opazna pri interpretacijskih opisih uprizoritve kantovskega filozofskega diskurza o transcendentnem ozadju čutnega sveta in simboliki prezentacije abstraktnega v formi čutnega.

Življenjepis prevajalke:



Anjuša Belehar je književna prevajalka in pesnica. Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je leta 2016 diplomirala iz češčine in ruščine. Študijsko se je izpopolnjevala na univerzah v Pragi, Brnu, Sankt-Peterburgu in Atenah. Debitirala je s prevodom romana Michala Viewegha leta 2010 (skupaj z J. Jurenom).

Prevaja predvsem sodobno češko literaturo. Doslej je prevedla romane Michala Ajvaza, Kateřine Tučkové, Jiříja Hájčeka, Bianče Bellove, Petre Soukupove, Michala Viewegha in Pavle Horákové, knjigo za otroke *O vražičku* Pavla Čecha ter izbore pesniških del iz češčine in beloruščine (Miloš Doležal, Pavel Novotný, Marie Iljašenko, Karel Křepelka, Jiří Jílek, Eduard Akulin ...). Iz ruščine je soprevedla zbirko kratkih zgodb Viktorja

Jerofejeva. Ukvarja se tudi z literarnimi prevodi iz slovenščine v češčino (Vitomil Zupan). Za svoje prevode je prejela študentsko nagrado Katedre za zahodnoslovansko filologijo. Je

dobitnica priznanja za vrhunske revijalne prevode *Lirikonov zlát 2025* za prevode pesmi Ewalda Murrerja in Kamila Bouške iz češčine.